Euroopan parlamentti
2024-2029

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P10_TA(2026)0260

Moldovaa koskeva komission vuoden 2025 kertomus

Euroopan parlamentin päätöslauselma 8. heinäkuuta 2026 Moldovaa koskevasta komission vuoden 2025 kertomuksesta (2025/2258(INI))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon 4. marraskuuta 2025 annetun komission tiedonannon ”Vuoden 2025 tiedonanto EU:n laajentumispolitiikasta” (COM(2025)0690) ja siihen liittyvän 4. marraskuuta 2025 annetun komission yksiköiden valmisteluasiakirjan ”Republic of Moldova 2025 Report” (SWD(2025)0758),

– ottaa huomioon Moldovan tasavallan uudistus- ja kasvutukivälineen perustamisesta 18. maaliskuuta 2025 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2025/535[1],

– ottaa huomioon Moldovan tasavallan, jäljempänä ’Moldova’, uudistusohjelman, joka sisältyy kasvusuunnitelmaan vuosiksi 2025–2027,

– ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Moldovasta,

– ottaa huomioon 26. kesäkuuta 2025 annetut Eurooppa-neuvoston päätelmät Moldovasta,

– ottaa huomioon 16. joulukuuta 2025 annetut Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan päätelmät laajentumisesta,

– ottaa huomioon 22. kesäkuuta 2026~~4. heinäkuuta 2025~~ pidetyn Moldovan tasavallan ja EU:n ~~ensimmäisen~~ toisen huippukokouksen päätteeksi annetun yhteisen julkilausuman,

– ottaa huomioon 4. kesäkuuta 2025 pidetyn Euroopan unionin ja Moldovan tasavallan assosiaationeuvoston yhdeksännen kokouksen tulokset,

---

[1] EUVL L, 2025/535, 21.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/535/oj.

– ottaa huomioon 18. maaliskuuta 2026 allekirjoitetun Euroopan parlamentin ja Moldovan tasavallan parlamentin välisen uusitun yhteisymmärryspöytäkirjan,

– ottaa huomioon työjärjestyksen 55 artiklan,

– ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan mietinnön (A10-0164/2026),

A. ottaa huomioon, että Moldova sai 22. syyskuuta 2025 päätökseen 10. heinäkuuta 2024 alkaneen kahdenvälisen analyyttisen tarkastelun; ottaa huomioon, että Moldova on valmis aloittamaan virallisesti neuvottelut kaikista kuudesta EU-liittymisneuvottelujen temaattisesta kokonaisuudesta; ottaa huomioon, että temaattista kokonaisuutta 1 (perusasiat) koskevat neuvottelut aloitettiin virallisesti 15. kesäkuuta 2026;

B. ottaa huomioon, että Moldovan hallitus on ilmoittanut kunnianhimoiseksi mutta saavutettavissa olevaksi tavoitteekseen saattaa liittymisneuvottelut alustavasti päätökseen alkuvuodesta 2028 ja liittyä Euroopan unioniin vuoteen 2030 mennessä;

C. ottaa huomioon, että Moldovassa järjestettiin 28. syyskuuta 2025 parlamenttivaalit, jotka johtivat Eurooppa-myönteiseen enemmistöön ja vahvistivat Moldovan kansan toiveet maansa eurooppalaisesta tulevaisuudesta huolimatta Venäjän ja sen sijaistoimijoiden harjoittamasta ennennäkemättömästä ulkomaisesta sekaantumisesta, johon ne käyttivät Moldovan viranomaisten mukaan 2 prosenttia Moldovan bruttokansantuotteesta eli 350 miljoonaa euroa;

D. ottaa huomioon, että Moldova käy komission kanssa teknisiä neuvotteluja kaikista EU-liittymisneuvotteluihin liittyvistä kuudesta temaattisesta kokonaisuudesta;

E. ottaa huomioon, että assosiaatiosopimus, johon sisältyy pitkälle menevä ja laaja-alainen vapaakauppa-alue (DCFTA), on edelleen perusta EU:n ja Moldovan väliselle poliittiselle assosiaatiolle ja taloudelliselle yhdentymiselle ja että osapuolten välillä käydään säännöllistä poliittista ja taloudellista vuoropuhelua;

F. ottaa huomioon, että Moldovan hallitus ilmoitti 19. tammikuuta 2026 aikovansa virallisesti erota Itsenäisten valtioiden yhteisöstä, että Moldovan parlamentti hyväksyi 2. huhtikuuta lopullisessa käsittelyssä virallisesti lain, jolla irtisanoudutaan kyseisen järjestön perustamisasiakirjoista, ja että 6. huhtikuuta presidentti Maia Sandu allekirjoitti lain vahvistamista koskevan määräyksen;

Edistyminen EU:hun liittymiseen tähtäävissä uudistuksissa, erityisesti oikeusvaltioperiaatteen ja hallintojärjestelmän alalla

1. kiittää Moldovaa sen jatkuvasta esimerkillisestä sitoutumisesta EU:hun liittymiseen ja sen vakaasta edistymisestä siihen liittyvissä uudistuksissa huolimatta merkittävistä sisäisistä ja ulkoisista

haasteista, kuten Venäjän jatkuvasta vihamielisestä sekaantumisesta; suhtautuu myönteisesti komission arvioon, jonka mukaan Moldova edistyi kaikissa luvuissa ja oli vuoden aikana eniten edistynyt ehdokasmaa; pitää tätä edistystä erityisen merkittävänä, kun otetaan huomioon poikkeuksellinen geopoliittinen paine, jonka alaisena maa edelleen toimii; kannustaa Moldovaa jatkamaan uudistusten toteuttamista samaan tahtiin, jotta edistyminen johtaa konkreettisiin hyötyihin kansalaisille ja yrityksille ja vahvistaa talouden kehitystä, kestävyyttä ja lähentymistä Euroopan unioniin sekä myötävaikuttaa maan ilmoittamaan tavoitteeseen saattaa liittymisneuvottelut alustavasti päätökseen alkuvuodesta 2028;

2. pitää myönteisenä ~~kahdenvälisen analyyttisen tarkastelun onnistunutta päätökseen saattamista ja teknisten neuvottelujen aloittamista~~liittymisneuvottelujen aloittamista temaattisesta kokonaisuudesta 1 (perusasiat) 15. kesäkuuta 2026 sen jälkeen, kun kahdenvälinen analyyttinen tarkastelu saatiin onnistuneesti päätökseen syyskuussa 2025, ja jonka jälkeen aloitettiin tekniset neuvottelut neuvottelukokonaisuuksista; panee tyytyväisenä merkille komission arvion, jonka mukaan kaikki kuusi temaattista kokonaisuutta ovat valmiita avattaviksi; kehottaa neuvostoa omaksumaan ansioihin perustuvan lähestymistavan ja avaamaan viipymättä kaikki temaattiset kokonaisuudet virallisesti ~~alkaen perusasioiden temaattisesta kokonaisuudesta~~; muistuttaa jäsenvaltioita Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 4 artiklan 3 kohdan mukaisesta vilpittömän yhteistyön periaatteesta, jonka mukaan niiden on pidättäydyttävä kaikista toimenpiteistä, jotka voisivat vaarantaa unionin tavoitteiden toteutumisen, ja kehottaa niitä siksi olemaan estämättä tai viivyttämättä liittymisneuvotteluja kahdenvälisten kysymysten perusteella; korostaa, että liittymisneuvottelujen aloittaminen merkitsisi sitä, että EU tunnustaa ja palkitsee Moldovan konkreettiset saavutukset, mikä vahvistaa laajentumisprosessin uskottavuutta ja luotettavuutta; suhtautuu myönteisesti oikeusvaltiota, julkishallintoa ja demokraattisia instituutioita koskevien etenemissuunnitelmien hyväksymiseen ja päivitettyyn kansalliseen Euroopan unioniin liittymistä koskevaan ohjelmaan vuosiksi 2025–2029; antaa tunnustusta Moldovan teknisellä tasolla jo saavuttamasta edistyksestä EU:n säännöstön saattamisessa osaksi kansallista lainsäädäntöä;

3. korostaa, että Moldovan liittymisprosessin etenemisvauhdin olisi heijastettava maan merkittävää edistymistä uudistuksissa; kehottaa komissiota aktiivisesti edistämään ja tarjoamaan valmistelutukea, mukaan lukien tekninen apu, seurantatarkastukset ja hallinnollisten valmiuksien kehittäminen, jotta Moldova voi edistyä neuvotteluissa tehokkaasti ja kaikissa temaattisissa kokonaisuuksissa samanaikaisesti;

4. toteaa, että Moldovan yhdentyminen EU:hun edistää Euroopan vakautta ja turvallisuutta ja toimii elintärkeänä katalysaattorina maan demokratian selviytymiskyvylle, institutionaalisille

uudistuksille, oikeusvaltioperiaatteelle ja kestävälle talouskehitykselle;

5. panee merkille komission arvion, jonka mukaan Moldova on edistynyt hyvin oikeusalan uudistamisessa; muistuttaa Moldovaa sen sitoutumisesta Venetsian komission suositusten noudattamiseen; korostaa, että uudistusten pysyvyys edellyttää laajaa poliittista sitoutumista ja koko poliittisen kentän kattavaa osallistavaa vuoropuhelua sekä kansalaisyhteiskunnan ja ammatillisten sidosryhmien merkityksellistä kuulemista; antaa Moldovalle tunnustusta johdonmukaisesta poliittisesta tahdosta ja jatkuvista pyrkimyksistä rakentaa riippumaton, puolueeton, vastuuvelvollinen ja ammattimainen oikeusjärjestelmä;

6. kehottaa Moldovan viranomaisia varmistamaan, että tuomareiden ja syyttäjien taustaselvitysprosessi toteutetaan osallistavalla, ennakoitavalla ja oikeudellisesti kestävällä tavalla, ja kannustaa maata saattamaan prosessin viipymättä tosiasiallisesti päätökseen, koska taustaselvitysten valmiiksi saaminen on ratkaisevan tärkeää, jotta voidaan varmistaa kansalaisten luottamus oikeuslaitokseen, poistaa luotettavuudeltaan vaarantuneet tuomarit ja vahvistaa oikeusvaltioperiaatetta EU:hun yhdentymisen kulmakivenä; kehottaa Moldovaa varmistamaan oikeuselimille riittävät talousarvio- ja henkilöresurssit ja jatkamaan toimenpiteitä niiden valmiuksien vahvistamiseksi, jotta voidaan muun muassa puuttua tuomari- ja syyttäjäpulaan, lyhentää menettelyjen kestoa erityisesti korruptio- ja talousrikostapauksissa ja parantaa oikeudenkäytön digitalisointia, saatavuutta, tehokkuutta ja avoimuutta kaikkien kansalaisten kannalta;

7. panee merkille Moldovan jatkuvan edistymisen korruption ehkäisemisessä ja torjunnassa ja sen parantuneet tulokset sekä korkean tason että muissa kuin korkean tason tapauksissa; korostaa tarvetta vahvistaa edelleen operatiivisia valmiuksia, institutionaalista riippumattomuutta, ammattimaisuutta ja vastuuvelvollisuutta ja tehostaa koordinointimekanismeja kaikkien keskeisten korruptiontorjunta- ja oikeuslaitosten välillä, jotta voidaan taata kattavien uudistusten onnistuminen pitkällä aikavälillä;

8. korostaa, että korruption torjuntatoimia on jatkettava johdonmukaisella, epäpoliittisella ja avoimella tavalla ja on vältettävä asiakohtaisia tai nopeutettuja lainsäädäntöaloitteita, jotka saattavat heikentää oikeusvarmuutta ja luottamusta instituutioihin; korostaa, että uudistuksissa on tärkeää asettaa nopeuden sijaan etusijalle laatu, kestävyys ja asianmukainen prosessi, jotta voidaan varmistaa korruptiontorjuntakehyksen pitkän aikavälin uskottavuus ja häiriönsietokyky;

9. korostaa, että Moldovan EU:hun yhdentymisen edistämisessä on jatkossakin priorisoitava puuttumista oligarkkisten rakenteiden poliittisen, taloudellisen ja media-alan vaikutusvaltaan;

10. korostaa, että 28. syyskuuta 2025 pidetyt parlamenttivaalit olivat viides peräkkäinen äänestys, jossa vahvistettiin Moldovan kansan tuki maan EU-jäsenyydelle ja siihen liittyville uudistuksille; tuomitsee jyrkästi Venäjän federaation, Venäjä-mielisten oligarkkien ja Venäjän sijaistoimijoiden toistuvat yritykset horjuttaa Moldovan vakautta, tuottaa ja levittää disinformaatiota, luoda jakolinjoja yhteiskunnassa, heikentää maan demokraattisia instituutioita ja kääntää sen suunta pois Euroopasta;

11. suhtautuu myönteisesti Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön (Etyj) sekä demokraattisten instituutioiden ja ihmisoikeuksien toimiston (ODIHR) arvioon siitä, että parlamenttivaalit oli organisoitu hyvin ja että ne perustuivat kilpailuasetelmaan ja tarjosivat äänestäjille selkeän valinnanmahdollisuuden eri poliittisten vaihtoehtojen välillä; kehottaa Moldovaa edelleen jatkamaan vaaleja ja vaaliprosesseja koskevan lainsäädännön mukauttamista eurooppalaisiin ja kansainvälisiin normeihin sekä panemaan täytäntöön kaikki nekin Venetsian komission sekä Etyjin ja ODIHR:n antamat suositukset, joihin se ei ole vielä reagoinut;

12. antaa tunnustusta Moldovan instituutioiden ja yhteiskunnan osoittamalle häiriönsietokyvylle vaaliprosessin eheyden turvaamisessa huolimatta Venäjän ja sen sijaistoimijoiden toteuttamasta mittavasta hybridikampanjasta; toteaa, että tämän menestyksen keskeisiä tekijöitä olivat Moldovan viranomaisten oikea-aikaiset ja koordinoidut ponnistelut, kansalaisyhteiskunnan ja riippumattoman median aktiivinen osallistuminen sekä EU:n ja sen jäsenvaltioiden tuki muun muassa Moldovassa toteutettavan EU:n kumppanuusoperaation kautta;

13. varoittaa, että Venäjän vihamielinen sekaantuminen on jatkuva ja muuttuva prosessi, joka edellyttää taukoamatonta seurantaa ja reagointia koko yhteiskunnan kattavan toimintamallin pohjalta sekä riittäviä institutionaalisia valmiuksia ja resursseja; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita vahvistamaan tukeaan Moldovan institutionaaliselle häiriönsietokyvylle, strategisille viestintävalmiuksille, kyberturvallisuudelle, riippumattomille tiedotusvälineille ja demokraattisille suojatoimille; korostaa, että sen toimissa Venäjältä peräisin olevan disinformaation ja väärän tiedon leviämisen torjumiseksi olisi noudatettava laillisuus-, tarpeellisuus- ja suhteellisuusvaatimuksia; toteaa, että Moldovassa saatuja kokemuksia voidaan hyödyntää muiden samanlaisia hybridiuhkia kohtaavien demokratioiden puolustamisessa; ilmaisee vakavan huolensa venäläismielisten verkostojen toiminnasta, koska nämä verkostot on yhdistetty laajamittaiseen pakotteiden kiertämiseen ja vaaleihin sekaantumiseen ja disinformaatiokampanjoihin sekä siihen, että ne käyttävät venäläisiin rahoitusalan toimijoihin, kuten Promsvyazbankiin, yhteydessä olevia kryptovaluuttainfrastruktuureja; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita voimistamaan rahanpesun selvittelyä koskevaa yhteistyötä, tehostamaan pakotteiden täytäntöönpanoa ja tukemaan Moldovan

viranomaisia EU:n ulkopuolisiin maihin kytkeytyvien laittomien rahavirtojen ja ulkomaisen sekaantumisen torjunnassa muun muassa kohdennettujen pakotteiden ja kybervalvontatoimenpiteiden avulla;

14. korostaa ulkomaille muuttaneiden moldovalaisten keskeistä roolia maan pysymisessä tiellä kohti EU-jäsenyyttä, mistä on osoituksena heidän aktiivinen osallistumisensa demokraattisiin prosesseihin, mukaan lukien 28. syyskuuta 2025 pidetyt parlamenttivaalit, ja heidän merkittävä panoksensa Moldovan sosioekonomiseen kehitykseen; kehottaa Moldovan viranomaisia jatkamaan suhteiden vahvistamista maasta muuttaneisiin ja edistämään heidän aktiivista osallistumistaan maan EU:hun yhdentymiseen tähtäävään prosessiin;

15. kehottaa Moldovan viranomaisia hyödyntämään vahvaa EU-myönteistä mandaattiaan nopeuttaakseen EU-jäsenyyden edellyttämiä keskeisiä uudistuksia ja saavuttaakseen tavoitteen saattaa liittymisneuvottelut päätökseen alkuvuodesta 2028; panee merkille, että Moldova on ehdokasmaana vahvasti sitoutunut toteuttamaan vaativia mutta välttämättömiä uudistuksia; kehottaa Moldovan poliittista johtoa ylläpitämään poliittista yksimielisyyttä EU:hun liittymisestä; korostaa, että on olennaisen tärkeää ylläpitää Moldovan kansalaisten luottamusta EU:hun liittymistä koskevaan prosessiin muun muassa aloittamalla liittymisneuvottelut oikea-aikaisesti ja virallisesti; suhtautuu myönteisesti EU:hun yhdentymistä käsittelevän parlamentaarisen valiokunnan perustamiseen Moldovan parlamenttiin ja korostaa puolueiden välisen yhteistyön merkitystä EU:hun liittymiseen liittyvien uudistusten pysyvälle menestykselle ja edistymiselle kohti EU-jäsenyyttä;

16. ilmaisee valmiutensa jatkossakin tukea Moldovan parlamenttia keskinäisesti sovituilla demokratiatukitoimilla, jotka vastaavat kyseisen instituution ja sen vaaleilla valittujen edustajien ja henkilöstön tarpeita; korostaa, että Euroopan parlamentin itäisen kumppanuuden etätoimisto avattiin virallisesti Chișinăussa 7. marraskuuta 2025, mikä osoittaa parlamentin olevan sitoutunut yhteistyön syventämiseen Moldovan ja koko itäisen kumppanuuden alueen kanssa; suhtautuu tässä yhteydessä myönteisesti puhemies Metsolan ja Moldovan parlamentin puhemiehen Igor Grosun maaliskuussa 2026 allekirjoittamaan uusittuun yhteisymmärryspöytäkirjaan;

17. suhtautuu myönteisesti EU:n ja Moldovan kaikkien aikojen ensimmäisen huippukokouksen järjestämiseen heinäkuussa 2025 merkittävänä poliittisena virstanpylväänä EU:n ja Moldovan suhteissa ja vahvana poliittisena signaalina tuesta Moldovan itsemääräämisoikeudelle, demokraattiselle vakaudelle ja tielle kohti EU-jäsenyyttä; panee merkille 22. kesäkuuta 2026 pidetyn EU:n ja Moldovan toisen huippukokouksen jälkeen annetun yhteisen julkilausuman, jossa korostetaan Moldovan sitoutumista oikeusvaltioperiaatteen vahvistamisen jatkamiseen ja EU:n

kannustusta tehostaa edelleen toimia oikeuslaitoksen uudistamisen ja korruption torjunnan aloilla;

18. korostaa, että on tärkeää torjua Euroopan yhdentymisprosessia koskevaa disinformaatiota; kehottaa komissiota, Euroopan ulkosuhdehallintoa (EUH) ja Moldovan hallitusta tehostamaan yhteisiä strategisia viestintäponnistelujaan EU:n näkyvyyden parantamiseksi Moldovassa; korostaa tarvetta toteuttaa kohdennettuja kampanjoita, joissa kerrotaan moldovalaisille, erityisesti maaseudulla ja alueilla, mitä konkreettisia arjen hyötyjä EU:hun liittymisen valmistelulla ja EU:n rahoittamilla hankkeilla saavutetaan;

19. korostaa, että Moldovassa on tärkeää toteuttaa demokratiaa tukevia toimia, joilla parannetaan demokraattisen keskustelun ja disinformaation torjuntakyvyn laatua; panee tyytyväisenä merkille Moldovan viranomaisten ja kansalaisyhteiskunnan toimijoiden yhteistyön muun muassa eurooppalaisen demokratiarahaston (EED) kanssa välineenä, jolla voidaan täyttää Yhdysvaltojen kehitysyhteistyöviraston (USAID) lakkauttamisen alueella jättämä tyhjiö; onnittelee EED:tä siitä, että se myönsi 62 prosenttia enemmän avustuksia vuonna 2025 kuin vuonna 2024, vaikka määrärahoja oli osoitettu vain 34 prosenttia enemmän; pitää myönteisenä, että EED kolminkertaisti vuonna 2025 tukensa moldovalaisille toimijoille vuoteen 2024 verrattuna;

20. toteaa jälleen, että Euroopan unioniin yhdentymisen kannatusta moldovalaisten keskuudessa voidaan lujittaa parantamalla konkreettisesti heidän toimeentuloaan, vahvistamalla valtion instituutioita sekä tukemalla vakaata hyvinvointijärjestelmää, torjumalla köyhyyttä, parantamalla elintasoa koko maassa ja torjumalla korruptiota ja oligarkkien vaikutusvaltaa;

Sosioekonomiset uudistukset

21. suhtautuu myönteisesti siihen, että tähän mennessä on saavutettu hyvää edistymistä Moldovan kasvusuunnitelman ja sen perustana olevan uudistusohjelman täytäntöönpanossa, koska sen tarkoituksena on tukea Moldovan sosioekonomisia ja perustavanlaatuisia uudistuksia ja tehostaa Moldovan pääsyä EU:n sisämarkkinoille; pitää myönteisenä, että Moldovan uudistus- ja kasvutukivälineestä on maksettu 270 miljoonaa euroa ennakkomaksuina ja 207,9 miljoonaa euroa lisätukena, mukaan lukien maaliskuussa 2026 maksettu toinen erä, jonka kokonaismäärä on 189 miljoonaa euroa, koska maa on toteuttanut täysimääräisesti 24 yhteensä 26 uudistustoimesta, joiden määräaika oli joulukuussa 2025; kehottaa Moldovaa jatkamaan työtä kahden vuotta 2025 koskevan jäljellä olevan uudistustoimen saattamiseksi päätökseen ja tukee sitä tässä pyrkimyksessä; kehottaa komissiota virtaviivaistamaan sisäisiä menettelyjä, jotta varmistetaan varojen oikea-aikainen arviointi ja maksaminen, kun Moldovassa hyväksytään

lainsäädäntöä, jota koskevan esityksen Moldovan viranomaiset olivat toimittaneet aiemmin ja josta on toteutettu kuulemisia;

22. kehottaa komissiota antamaan Moldovan viranomaisille hallinnollista ja teknistä apua, jotta varmistetaan uudistus- ja kasvutukivälineen varojen oikea-aikainen ja tehokas käyttö; kehottaa Moldovan hallitusta varmistamaan tämän välineen varojen käyttöä koskevan tehokkaan viestinnän, avoimuuden, näkyvyyden ja vastuuvelvollisuuden, myös kansalaisyhteiskunnan rakentavan osallistumisen avulla;

23. kehottaa sisällyttämään vuoden 2027 talousarvioon kohdennettua hallinnollista ja teknistä tukea, jolla valmistellaan Moldovaa siirtymiseen tulevan monivuotisen rahoituskehyksen uuteen rakenteeseen ja Globaali Eurooppa -välineeseen; korostaa tarvetta auttaa Moldovan hallintoa mukautumaan tulevaan Eurooppa-pilariin kuuluvaan täytäntöönpanomalliin; korostaa, että varojen kohdentamisen ja vapauttamisen ehdottomana ehtona on edelleen oltava sovittujen uudistusten välitavoitteiden saavuttaminen, makrotalouden vakaus, moitteeton varainhoito, talousarvion toteuttamisen avoimuus ja tehokkaat suojatoimet petoksia, korruptiota ja eturistiriitoja vastaan; kehottaa jälleen komissiota sisällyttämään EU:n seuraavaan monivuotiseen rahoituskehykseen asianmukaisen maakohtaisen määrärahan Moldovalle Globaali Eurooppa -ohjelman tulevan Eurooppa-pilarin puitteissa ja aloittamaan Moldovan valmistelemisen siihen, että se voi käyttää tehokkaasti tulevia liittymistä valmistelevia varoja; painottaa, että selkeät ja avoimet liittymistä edeltävät määrärahat ovat tarpeen, jotta voidaan tehokkaasti seurata menoja ja estää varojen hajautuminen laajoihin maantieteellisiin pilareihin;

24. antaa tunnustusta 24. heinäkuuta 2025 saavutetulle sopimukselle EU:n ja Moldovan DCFTA:n kauppaehtojen tarkistamisesta ja päivittämisestä[2] ja toteaa, että sopimus tarjoaa vakautta ja ennustettavuutta EU:n ja Moldovan toimijoille ja lisää maan houkuttelevuutta sijoittajien kannalta; panee merkille, että sopimuksen kanssa samaan aikaan päättyivät maalle heinäkuusta 2022 alkaen myönnetyt yksipuoliset kaupan toimenpiteet, joilla keskeytettiin Moldovan EU:hun suuntautuvan viennin tuontitullit ja kiintiöt ja autettiin siten Moldovaa suuntaamaan kauppansa uudelleen EU:hun molempien osapuolten eduksi; korostaa, että EU on Moldovan suurin kauppakumppani, jonka osuus kokonaisviennistä oli 67,5 prosenttia ja kokonaistuonnista 54,1 prosenttia vuonna 2025 sekä suorista ulkomaisista investoinneista 86 prosenttia vuonna 2024, mikä vahvistaa sen asemaa Moldovan talouden suorien ulkomaisten investointien keskeisenä pilarina; korostaa, että EU:n

---

[2] Euroopan unionin, Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Moldovan tasavallan välinen assosiaatiosopimus (EUVL L 260, 30.8.2014, s. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/492/oj).

suorat investoinnit Moldovan talouteen ovat tärkeitä, jotta voidaan helpottaa maan taloudellista yhdentymistä EU:n sisämarkkinoihin, luoda työpaikkoja ja liiketoimintamahdollisuuksia ja parantaa kansalaisten toimeentuloa;

25. suhtautuu myönteisesti siihen, että syvennetään Moldovan taloudellista yhdentymistä EU:n sisämarkkinoihin, ja kannustaa lisätoimiin kohti asteittaista alakohtaista yhdentymistä ja kunnianhimoista, asteittaista ja kestävää kaupan vapauttamista muun muassa laajentamalla ja lieventämällä tariffikiintiöitä ja tarvittaessa poistamalla ne asteittain tarkistetun DCFTA-kehyksen mukaisesti, jotta voidaan tuottaa konkreettisia taloudellisia hyötyjä, vahvistaa Moldovan selviytymiskykyä ja tukea sen etenemistä kohti EU:hun yhdentymistä; kehottaa komissiota tarkastelemaan erityisesti maatalouselintarvikkeiden kaupan asteittaista vapauttamista edelleen, mukaan lukien tullien ulkopuolisten jäljellä olevien esteiden poistaminen ja sääntelyn yhdenmukaistamiseen tarkoitetun tuen lisääminen erityisesti terveys- ja kasvinsuojelunormien ja kaupan teknisten esteiden osalta sekä sellaisten tariffikiintiöiden puoliautomaattisten korotusten käyttöönotto, jotka liittyvät käyttöasteisiin ja EU:n normien noudattamiseen, samalla kun varmistetaan asianmukaiset suojamekanismit EU:n tuottajille;

26. toteaa, että Transnistrian alueen muun Moldovan kanssa käymän kaupan merkittävä kasvu ja sen vientiriippuvuus EU:sta voisivat luoda edellytykset alueen taloudelliselle lähentymiselle Moldovan oikeudelliseen kehykseen ja edistää tosiasiallista taloudellista uudelleenintegroitumista, joka voisi toimia pragmaattisena perustana rauhanomaiselle poliittiselle ratkaisulle ja maan mahdolliselle jälleenyhdistymiselle; tukee Moldovan pyrkimyksiä ottaa Transnistrian alue mukaan EU:n sisämarkkinoihin liittyviin talouden ja sääntelyn lähentämistoimenpiteisiin; suhtautuu myönteisesti Chișinău viranomaisten pyrkimyksiin laajentaa Moldovan verolainsäädännön soveltamista Transnistrian alueella toimiviin yrityksiin askeleena kohti sääntelyn yhdenmukaistamista ja taloudellista yhdentymistä;

27. muistuttaa kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden ja riippumattoman median merkityksestä EU:hun liittyvien uudistusten hallinnoinnin ja edistymisen seurannassa; vaatii, että Moldovan kansalaisyhteiskunnan organisaatioille EU:n vuoden 2027 talousarviosta ja tulevasta Globaali Eurooppa -välineestä annettava rahoitustuki on edelleenkin riippumatonta hallituksen edistymisestä uudistuksissa; kehottaa luomaan ennakoitavia, kohdennettuja, joustavia ja helposti saatavilla olevia rahoitusvirtoja paikallisille kansalaisyhteiskunnan organisaatioille ja ihmisoikeuksien puolustajille uudistusohjelmaan sisältyvien uusien rahoitusmekanismien kautta, jotta varmistetaan, että ne voivat toimia tehokkaasti; kehottaa Moldovan hallitusta tekemään aitoa ja tehokasta yhteistyötä kansalaisyhteiskunnan kanssa, myös pysyvien neuvoa-antavien foorumien välityksellä; kehottaa Moldovan hallitusta

etenemään kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden kehittämistä vuosina 2024–2027 koskevan kansallisen ohjelman täytäntöönpanossa; suhtautuu myönteisesti säännöllisiin kuulemisiin EU:hun liittymistä koskevasta prosessista ja siihen liittyvistä uudistuksista;

28. kehottaa jälleen nopeuttamaan Moldovan asteittaista yhdentymistä EU:n sisämarkkinoihin jatkamalla sen oikeudellisen ja sääntelykehyksen mukauttamista EU:n säännöstöön ja ottamalla maan mukaan useampiin EU:n ohjelmiin, virastoihin ja aloitteisiin, mukaan lukien digitaalitalouteen, rahoituspalveluihin ja innovointiin liittyvät ohjelmat, virastot ja aloitteet; onnittelee Moldovaa siitä, että maasta tuli 6. lokakuuta 2025 alkaen operatiivisesti osa yhtenäistä euromaksualuetta, mikä helpottaa euromääräisiä siirtoja ja vähentää Moldovan kansalaisille ja yrityksille aiheutuvia kustannuksia; suhtautuu myönteisesti Moldovan sisällyttämiseen EU:n kotimaanhintaisten verkkovierailujen alueeseen 1. tammikuuta 2026 alkaen, minkä ansiosta Moldovan kansalaiset voivat EU:ssa matkustaessaan käyttää moldovalaisia puhelinnumeroitaan ilman verkkovierailumaksuja; korostaa, että tällaisilla konkreettisilla hyödyillä on keskeinen merkitys EU:hun yhdentymistä koskevan yleisen tuen vahvistamisessa; kannustaa jatkamaan mukautumista EU:n digitaalisen säännöstöön ja jatkamaan toimia yhteyksien, digitaalisen infrastruktuurin ja markkinoiden yhdentymisen vahvistamiseksi;

29. korostaa, että on ehdottoman tärkeää nopeuttaa julkishallinnon kattavaa uudistusta; kehottaa Moldovan hallitusta varmistamaan, että virkamieskunta perustuu sekä keskus- että paikallistasolla täysin ansioihin, on ammattitaitoista ja toimii avoimesti, mikä on välttämätöntä EU:n säännöstön tehokkaan täytäntöönpanon kannalta; korostaa, että merkityksellinen aluehallinnon uudistus on ratkaisevan tärkeä paikallisviranomaisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi, koska kuntien nykyinen hajanaisuus haittaa vakavasti niiden taloudellista riippumattomuutta ja niiden hallinnollisia valmiuksia hakea, käyttää ja hallinnoida aluekehitykseen tarkoitettuja EU:n varoja onnistuneesti; korostaa tarvetta tarjota paikallis- ja alueviranomaisille kohdennettuja koulutusohjelmia ja tukea valmiuksien kehittämiseen, jotta ne voivat menestyksekkäästi hakea, käyttää ja hallinnoida saatavilla olevia EU:n rahoitusmahdollisuuksia;

30. korostaa, että liittymisprosessin onnistuminen edellyttää vahvaa paikallista omavastuullisuutta; pitää valitettavana, että ehdotetussa monivuotisen rahoituskehyksen rakenteessa ei ole virallisia mekanismeja paikallis- ja alueviranomaisille; kehottaa Moldovan hallitusta ja komissiota ottamaan Moldovan paikallis- ja alueviranomaiset ja niiden yhteenliittymät järjestelmällisesti mukaan suuntaa-antavien monivuotisten ohjelmien ja toimintasuunnitelmien laatimiseen; kehottaa luomaan erityisiä valmiuksien kehittämistoimenpiteitä ja rahoitusvirtoja tulevan Globaali Eurooppa

-kehyksen puitteissa Moldovan kuntien tukemiseksi hajauttamisuudistusten ja EU:hun mukautettujen julkisten palvelujen toteuttamisessa;

31. suhtautuu myönteisesti siihen, että Moldova osallistuu 1. tammikuuta 2026 alkaen kulttuurialan ja luovien alojen tukemiseen tarkoitettuun EU:n ”Luova Eurooppa” -ohjelmaan sekä Euroopan sosiaalirahasto plussan työllisyyttä ja sosiaalista innovointia koskevaan osaan, minkä ansiosta Moldova voi saada EU:n varoja hankkeisiin, joilla pyritään vähentämään työttömyyttä, parantamaan työpaikkojen laatua ja edistämään sosiaalista innovointia; kehottaa komissiota tukemaan maan sisällyttämistä Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimeen, Euroopan ympäristökeskukseen, Erasmus+ -ohjelmaan, DiscoverEU-ohjelmaan sekä kouluhedelmä-, -vihannes- ja -maitojärjestelmään;

Ihmisoikeudet

32. suhtautuu myönteisesti Moldovan tasavallan viranomaisten pyrkimyksiin parantaa sukupuolten tasa-arvoa, perheväkivallan torjuntaa ja uhrien suojelua koskevaa lainsäädäntökehystä ja mukauttaa se kansainvälisiin ja eurooppalaisiin normeihin, mukaan lukien digitaalisen väkivallan ja pakkoavioliittojen kriminalisointi ja naismurhien sisällyttäminen maan rikoslakiin; kehottaa Moldovan tasavallan viranomaisia tehostamaan naisiin kohdistuvan väkivallan, myös perheväkivallan, torjuntaa ja uhrien suojelua koskevan nykyisen lainsäädännön tehokasta täytäntöönpanoa;

33. suhtautuu myönteisesti syyskuussa 2023 hyväksytyn ihmiskauppaa koskevan kansallisen strategian meneillään olevaan täytäntöönpanoon; kehottaa Moldovaa vahvistamaan edelleen oikeudellista ja institutionaalista kehystään muun muassa ottamalla käyttöön tehokkaampia välineitä, joiden avulla viranomaiset voivat tutkia uusia hyväksikäytön muotoja ja nostaa niistä syytteitä;

34. toteaa, että vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevaa Moldovan oikeudellista ja institutionaalista kehystä on mukautettava edelleen EU:n säännöstöön ja asiaankuuluviin kansainvälisiin normeihin; kehottaa erityisesti mukauttamaan esteettömyyttä koskevan kehyksen EU:n esteettömyyssäädökseen[3];

35. on huolissaan Chișinăun kaupungin viranomaisten yrityksistä kieltää Chișinău Pride -tapahtuma sekä vastamielenosoittajien väkivaltaisista hyökkäyksistä rauhanomaista kulkuetta vastaan; tuomitsee väärän tiedon levittämisen ja kohdennetut verkossa toteutettavat disinformaatiokampanjat, mitä Venäjään sidoksissa

---

[3] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/882, annettu 17. huhtikuuta 2019, tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksista (EUVL L 151, 7.6.2019, s. 70, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj).

oleva paikallinen media tekee Moldovassa; kehottaa Moldovaa varmistamaan kokoontumisvapauden kaikille;

36. kehottaa Moldovaa vahvistamaan oikeudellista ja institutionaalista kehystä vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden, myös hlbti-henkilöiden, oikeuksien suojelemiseksi;

Akateeminen yhteistyö ja ihmisten väliset yhteydet

37. suhtautuu myönteisesti Moldovan merkittävään edistymiseen korkeakoulujärjestelmänsä mukauttamisessa eurooppalaiseen korkeakoulutusalueeseen, mukaan lukien kolmen moldovalaisen oppilaitoksen osallistuminen Eurooppalaiset yliopistot -alliansseihin liitännäiskumppaneina; antaa lisäksi tunnustusta maan osallistumisesta vuosien 2021–2027 Erasmus+ -ohjelman kansainväliseen ulottuvuuteen sekä neljään eurooppalaisen koulutusalueen työryhmään;

38. suhtautuu myönteisesti Moldovan kasvavaan sitoutumiseen eurooppalaisiin tutkimus- ja innovointiverkostoihin ja kannustaa entistä tiiviimpään yhdentymiseen Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan, joka tarjoaisi yliopistoille ja tutkimuslaitoksille mahdollisuuden saada EU:n rahoitusta sekä hyödyntää tutkimusyhteistyöinfrastruktuureja ja tieteellisiä kumppanuuksia;

Energia, ympäristö ja yhteydet

39. antaa tunnustusta Moldovan jatkuville pyrkimyksille mukauttaa maan energia-ala EU:n säännöstöön ja edistää sen täysimääräistä yhdentymistä EU:n energiamarkkinoihin maan energiaturvallisuuden ja häiriönsietokyvyn varmistamiseksi;

40. panee tyytyväisenä merkille, että Moldova suoriutui energiayhteisön jäsenvaltioista parhaiten EU:n lainsäädännön saattamisessa osaksi kansallista lainsäädäntöä ja että se on myös edelläkävijä yhteisön sopimuspuolten keskuudessa sähkömarkkinoiden yhdentymispaketin saattamisessa kaikilta osin osaksi kansallista lainsäädäntöä; kehottaa komissiota, energiayhteisön sihteeristöä ja muita asiaankuuluvia toimijoita varmistamaan Moldovan täyden liittymisen EU:n sähkömarkkinoihin viimeistään vuoteen 2028 mennessä;

41. korostaa, että vahvistaakseen edelleen Moldovan energia-alan häiriönsietokykyä sen viranomaisten olisi EU:n tuella jatkettava energialähteidensä monipuolistamista, nopeutettava maan yhdentymistä Euroopan energiamarkkinoihin, lisättävä investointeja julkisten rakennusten ja asuinrakennusten energiatehokkuuteen, lisättävä kotimaista energiantuotantoa ja kannustettava kysynnän vähentämiseen; pitää myönteisenä, että Moldova on lisännyt merkittävästi uusiutuvan energian osuuttaan noin 25 prosenttiin kulutuksesta vuonna 2025 ja 1 GW:iin asennetusta kokonaiskapasiteetista, mikä on merkittävä virstanpylväs maan paikallisen energiantuotannon ja energiasiirtymän kehittämisessä;

42. suhtautuu myönteisesti 4. helmikuuta 2025 hyväksytyn EU:n ja Moldovan välisen kattavan energiariippumattomuus- ja häiriönsietokykystrategian täytäntöönpanon osana maaliskuussa 2025 hyväksyttyyn hallituksen toimintasuunnitelmaan, jonka tavoitteena on poistaa kaikki riippuvuus Venäjän energiavaroista sähkö-, kaasu- ja öljyalalla; muistuttaa, että Venäjä lopetti kaasun toimitukset Cuciurganin voimalaan vuonna 2025 pyrkiessään pakkokeinoin vaikuttamaan Moldovan kansainvälistä suuntaa koskeviin valintoihin ja että tätä seuranneen energiakriisin ensimmäisiä uhreja olivat asukkaat Dniester-joen molemmilla rannoilla;

43. suhtautuu myönteisesti siihen, että Vulcăneștin ja Chișinăun välisen 400 kV:n ilmajohdon rakentaminen saatiin päätökseen joulukuussa 2025 ja että sähkönsiirron voimalinjan kautta odotetaan alkavan vuonna 2026; toteaa, että tämä käytännön toimi vähentää Moldovan riippuvuutta Transnistrian alueen energiainfrastruktuurista ja sen alttiutta Venäjän vihamieliselle vaikuttamiselle ja antaa maalle mahdollisuuden liittyä turvallisesti ja luotettavasti Euroopan sähköverkkoon Romanian kautta;

44. kehottaa komissiota hyödyntämään tulevasta Globaali Eurooppa -välineestä sekä kansallisten ja alueellisten kumppanuuksien rahastosta rajat ylittävään yhteistyöhön osoitettuja määrärahoja mahdollisimman tehokkaasti, jotta voidaan edelleen nopeuttaa Moldovan liikenne-, energia- ja digi-infrastruktuurin yhdentymistä EU:n sisämarkkinoihin; korostaa, että tällaisessa rahoituksessa olisi asetettava etusijalle vaikutuksiltaan merkittävät hankkeet, jotka liittyvät liikenne-, energia- ja digi-infrastruktuuriin, mukaan lukien rajat ylittävät yhteenliitännät, kotimaiseen uusiutuvan energian tuotantoon, energiatehokkuuteen, Euroopan laajuisen liikenneverkon yhdenmukaistamiseen, energiaverkkojen synkronointiin ja laajakaistan laajentamiseen; kannustaa kehittämään Moldovan kanssa nopeasti uusia energiaverkkojen yhteenliitäntähankkeita, jollaisia ovat esimerkiksi Suceavan ja Bălțin sekä Gutinașin ja Strășenin väliset 400 kV:n ilmajohtohankkeet;

45. tuomitsee jyrkästi Venäjän maaliskuussa 2026 Ukrainan energiainfrastruktuuriin kohdistamat hyökkäykset, jotka uhkasivat Moldovan energia- ja vesiturvallisuutta, vaikuttivat suoraan vesivarojen turvallisuuteen ja 80 prosentin maan kansalaisista – joille Dniester-joki on tärkein makean veden ja juomaveden lähde – terveyteen ja aiheuttivat 15 päivän ympäristöhätätilan Moldovan tasavallassa; suhtautuu myönteisesti Moldovan ja Ukrainan viranomaisten ja siirtoverkonhaltijoiden nopeaan ja koordinoituun reagointiin ja kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita antamaan Moldovalle lisää taloudellisia resursseja, teknistä apua ja erikoislaitteistoa, jotta voidaan parantaa sen valmiuksia selviytyä ekologisista katastrofeista jatkossa;

46. korostaa, että Moldovalla on edelleen edessään merkittäviä ympäristöhaasteita, kuten ilman ja veden pilaantuminen, riittämätön jätehuoltoinfrastruktuuri sekä jatkuva biologisen monimuotoisuuden väheneminen; painottaa tarvetta vahvistaa hallinnollisia valmiuksia, parantaa ympäristölainsäädännön täytäntöönpanoa ja varmistaa riittävät investoinnit ympäristöinfrastruktuuriin;

47. muistuttaa, että Moldova on jo kärsinyt merkittävästi Venäjän Ukrainaa vastaan käymän täysimittaisen hyökkäyssodan aiheuttamista vakavista turvallisuuteen liittyvistä, taloudellisista ja sosiaalisista seurauksista; ilmaisee syvän huolensa siitä, että Moldova on todennäköisesti tällä hetkellä yksi niistä maista, joihin Lähi-idässä meneillään olevasta sodasta johtuvat pahenevat maailmanlaajuiset talous- ja energiakriisit vaikuttavat voimakkaimmin; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita osoittamaan Moldovalle jatkuvaa ja horjumatonta solidaarisuutta ja tarjoamaan tarvittavaa tukea, jotta näiden samanaikaisten ulkoisten häiriöiden vaikutuksia maan kansalaisiin ja talouteen voitaisiin lieventää;

Yhteistyö yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alalla ja edistyminen Transnistrian kysymyksen ratkaisemisessa

48. kiittää Moldovaa sen johdonmukaisesta yhteistyöstä ulkopoliittisissa kysymyksissä ja sen pyrkimyksistä politiikan mukauttamiseksi kaikilta osin EU:n yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan (YUTP) kantoihin; panee merkille, että Moldovan mukautumisaste EU:n ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaan, mukaan lukien EU:n Venäjän vastaisiin pakotteisiin, oli 88 prosenttia; kehottaa maata edelleen parantamaan tällaista mukauttamista, myös Venäjään kohdistuvien rajoittavien toimenpiteiden osalta, ja jatkamaan yhteistyötä, jotta voidaan estää Venäjään ja Valko-Venäjään kohdistuvien, Venäjän Ukrainaa vastaan käymään hyökkäyssotaan liittyvien pakotteiden kiertäminen; kiittää Moldovaa siitä, että se on ottanut vastaan suurimman määrän siirtymään joutuneita ukrainalaisia henkeä kohti ja että se on selviytynyt huomattavista sosiaalisista, taloudellisista ja hallinnollisista paineista, jotka johtuvat suuresta pakolaisvirrasta; pitää myönteisenä Moldovan lisääntynyttä osallistumista EU:n yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan mukaisiin EU:n operaatioihin, kuten Althea-operaatioon Bosnia ja Hertsegovinassa ja EU:n koulutusoperaatioon Somaliassa;

49. panee merkille Moldovan, Romanian ja Ukrainan kolmenvälisen yhteistyön (ns. Odessan kolmio) merkityksen alueellisen turvallisuuden vahvistamisessa, Moldovan ja Ukrainan EU:hun yhdentymisprosessin edistämisessä, näiden maiden yhteyksien parantamisessa EU:hun sekä Venäjän federaatiosta peräisin olevien hybridiuhkien, mukaan lukien disinformaatio ja ulkomainen tiedonmanipulointi, kyberhyökkäykset sekä energiaan liittyvät uhat, torjumisessa;

50. suhtautuu myönteisesti Moldovan tasavallassa toteutettavan EUPM:n toimeksiannon jatkamiseen 31. toukokuuta 2027 saakka ja kehottaa jäsenvaltioita antamaan tarvittavat asiantuntijat ja taloudelliset resurssit; kannustaa EU:ta tukemaan edelleen Moldovan selviytymiskykyä ja varautumista esimerkiksi Venäjän ennennäkemättömän sekaantumisen torjumiseksi EUPM:n, hybridialan nopean toiminnan ryhmien, kyberalan nopean toiminnan ryhmien ja EU:n kyberturvallisuusreservin kautta;

51. korostaa, että kriittiseen infrastruktuuriin kohdistuviin fyysisiin hyökkäyksiin ja turvallisuutta uhkaaviin provokaatioihin liittyy järjestelmällisesti ulkomaista tiedonmanipulointia ja häirintää (FIMI) hyödyntäviä kampanjoita, joiden tarkoituksena on lietsoa paniikkia väestön keskuudessa ja heikentää kansalaisten luottamusta Moldovan viranomaisiin; korostaa sen vuoksi, että on äärimmäisen tärkeää antaa Moldovan instituutioille luotettavat välineet nopeaan kriisiviestintään, jotta voidaan torjua disinformaatiota tehokkaasti ja varmistaa tosiasioihin perustuvan tiedon nopea levittäminen; panee erityisesti merkille vuonna 2025 toteutetut toimet, joilla on parannettu strategisen viestinnän ja disinformaation torjunnan keskuksen sekä kansallisen kyberturvallisuusviraston toiminnallisia valmiuksia; kehottaa käyttämään käytettävissä olevia varoja strategisesti vuonna 2027 ja sen jälkeen, jotta voidaan vahvistaa Moldovan valmiuksia strategiseen viestintään, kyberturvallisuuteen ja FIMI-toimien torjuntaan ennen sen tavoitteena olevaa liittymispäivää; kehottaa EU:ta soveltamaan Moldovassa vaaliprosessin ja demokraattisten instituutioiden suojelusta sekä ulkomaisen tiedonmanipuloinnin ja häirinnän torjunnasta saatuja kokemuksia myös EU:hun ja muihin ehdokasmaihin; suhtautuu tältä osin myönteisesti jäsenvaltioiden yleisradiotoiminnan harjoittajien pyrkimyksiin tarjota tosiasioihin perustuvaa sisältöä moldovalaiselle yleisölle;

52. ilmaisee huolensa Venäjän sotilasdoktriinin ja kansallisen turvallisuusstrategian mukaisten uskonnollisten rakenteiden välineellistämisestä poliittisiin tarkoituksiin, mukaan lukien pyrkimykset vaikuttaa yleiseen mielipiteeseen ja vaaliprosesseihin tavoilla, jotka voivat heikentää Moldovan etenemistä kohti EU-jäsenyyttä; kehottaa Moldovan viranomaisia varmistamaan, että uskonnonvapautta kunnioitetaan poikkeuksetta, samalla kun estetään tarpeeton ulkomainen sekaantuminen tai manipulointi, joka voisi vaikuttaa maan demokraattisiin prosesseihin ja strategiseen suuntaan; tuomitsee jyrkästi Venäjän ortodoksisen kirkon alaisuuteen kuuluvan, Moskovaan sidoksissa olevan Chișinăun ja koko Moldovan metropoliittakunnan käytön Kremlin ohjaaman disinformaation, vaaleihin sekaantumisen ja hybridivaikuttamisen välineenä Moldovan tasavallassa;

53. toteaa jälleen olevansa täysin sitoutunut Moldovan alueelliseen koskemattomuuteen ja konfliktin rauhanomaiseen ratkaisuun siten, että lähtökohdaksi otetaan Moldovan suvereniteetti ja alueellinen

koskemattomuus sen kansainvälisesti tunnustettujen rajojen sisällä; kannustaa Moldovaa jatkamaan uudelleenyhdentymistoimiaan ja kehottaa Venäjän federaatiota täyttämään kansainväliset velvoitteensa varmistamalla, että kaikki sen sotilashenkilöstö ja -kalusto sekä ammukset vedetään välittömästi ja ehdoitta pois Transnistrian alueelta, sillä niiden läsnäolo rikkoo vakavasti kansainvälistä oikeutta ja muodostaa suoran turvallisuusuhan Moldovalle ja laajemmalle eurooppalaiselle naapurustolle;

54. tukee Moldovan viranomaisten maan uudelleenyhdentymiseen soveltamaa asteittaista lähestymistapaa, jossa painotetaan voimakkaasti konkreettisia sosioekonomisia hyötyjä kansalaisille joen molemmilla puolilla; kehottaa EU:ta edistämään aktiivisesti rauhanomaista uudelleenyhdentymisprosessia muun muassa myöntämällä merkityksellisiä rahoitusosuuksia lähentymisrahastoon, jolla tuetaan Transnistrian alueen asteittaista mukauttamista Moldovan oikeudelliseen, taloudelliseen ja sosiaaliseen kehykseen ja saadaan aikaan konkreettisia parannuksia julkisiin palveluihin ja paikalliseen infrastruktuuriin kansalaisia varten;

55. toteaa huolestuneena, että Venäjä pyrkii edelleen käyttämään hyväkseen ja lietsomaan jännitteitä Gagauzian alueellisen itsehallintoyksikön ja Moldovan viranomaisten välillä; tukee ja kannustaa Moldovan hallitusta sen jatkaessa ponnisteluja näiden haasteiden ratkaisemiseksi rakentavan vuoropuhelun ja osallistavien uudistusten avulla; kehottaa alueviranomaisia osallistumaan tähän vuoropuheluun vilpittömässä mielessä ja varmistamaan, että alueella järjestetään asianmukaisesti vapaat, oikeudenmukaiset, avoimet ja lailliset vaalit noudattaen Moldovan lainsäädäntöä kaikilta osin; muistuttaa, että vakaa, yhteistyöhön perustuva suhde pääkaupungin ja alueiden välillä on välttämätön Moldovan sisäisen vakauden kannalta ja maan jatkuvassa etenemisessä kohti EU-jäsenyyttä;

56. panee tyytyväisenä merkille Moldovan päätöksen erota Venäjä-vetoisesta Itsenäisten valtioiden yhteisöstä suvereenina ja strategisena valintana, joka kuvastaa maan etenemistä kohti EU-jäsenyyttä; kehottaa käsittelemään Neuvostoliiton aikakauden perintöä esimerkiksi poistamalla entisten Neuvostoliiton turvallisuuspalvelujen arkistojen turvaluokituksen ja kannustaa keskustelemaan neuvostopropagandaa edustavien symbolien esilläolosta julkisilla paikoilla;

57. tuomitsee jyrkästi Venäjän droonien Moldovan ilmatilaan ja alueelle vuodesta 2022 lähtien tekemät toistuvat luvattomat tunkeutumiset, jotka ovat vakava loukkaus Moldovan suvereniteettia ja alueellista koskemattomuutta kohtaan; korostaa, että tällaiset toimet aiheuttavat suoran riskin siviilien turvallisuudelle, yleiselle turvallisuudelle ja alueelliselle vakaudelle, ja muistuttaa, että kansainvälistä oikeutta on noudatettava tiukasti; painottaa tässä yhteydessä, että investoinnit ilmavalvonta- ja -torjuntainfrastruktuuriin ovat ratkaisevan tärkeitä;

58. pitää myönteisenä, että Euroopan rauhanrahastosta tuetaan jatkuvasti Moldovan asevoimia; kehottaa jälleen jäsenvaltioita lisäämään entisestään Euroopan rauhanrahastosta Moldovalle annettavaa rahoitusta sen puolustusvalmiuksien parantamiseksi nykyisiä turvallisuusuhkia silmällä pitäen; kehottaa komissiota varmistamaan koordinoidusti EUH:n kanssa, että osana liittymisprosessia annetaan jäsennellympää, ennakoitavampaa ja tehokkaampaa tukea Moldovan tasavallan turvallisuus- ja puolustusvalmiuksien vahvistamiseen ja sen mukauttamiseen EU:n turvallisuusnormeihin; kehottaa jatkamaan tukea Moldovan puolustusalan nykyaikaistamiselle, mukaan lukien sen ilmapuolustusvalmiudet; korostaa, että Moldova ei ole EU:n kannalta turvallisuuden alalla pelkästään kuluttaja vaan strategisen sijaintinsa ja arvokkaan reaaliaikaisen kokemuksensa ansiosta myös turvallisuuden tarjoaja; suhtautuu myönteisesti siihen, että Moldova on tunnustettu maaksi, jonka kanssa voidaan yhteisesti hankkia lisämääriä puolustustarvikkeita Euroopan puolustusteollisuusohjelman puitteissa, jossa EU:n rahoitusosuus nostettiin 15 prosentista 25 prosenttiin, ja kehottaa sisällyttämään tämän etuuskohtelun vuoden 2027 jälkeiseen rakenteeseen;

°

° °

59. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle sekä Moldovan tasavallan presidentille, hallitukselle ja parlamentille.